

vodů níže uvedených bylo však dovolání žalující strany vyhověti jen tak, že i ohledně této části žalobního nároku bylo napadený rozsudek a v dalším důsledku podle § 510 c. ř. s. i rozsudek první stolice zrušiti a věc i v této části odkázati na procesní soud, by dále jednal a znovu rozhodl.

Rekurs žalobkyní do zrušovacího usnesení není důvodný. Jak již odvolací soud uvedl, nevádí ani předpis § 655 obč. zák. tomu, by nebyla zjištěna pravá vůle zůstavitelky (arg. § 292 c. ř. s.) i jinými průvody, tudíž nejen listinou. Stačí v tomto směru odkázati na důvody napadeného rozhodnutí. Bude proto nutné provést důkazy odvolacím soudem uvedené.

K d o v o l á n í ž a l o v a n é h o. Podle názoru nejvyššího soudu nejde v souzeném případě o věc správy mezi spoluvlastníky, nýbrž o odčinění zásahu osoby třetí do spoluvlastnictví. Netrpí proto rozsudek odvolacího soudu zmatečností ve smyslu čís. 6 § 477 c. ř. s. Pokud žalovaný brojí proti zrušovací části rozhodnutí druhé stolice, jde vlastně o rekurs. Žalovaný hledí dovoditi, že není třeba zrušiti rozsudek první stolice, ježto lze ve věci rozhodnouti bez doplnění pro nedostatek pasivního oprávnění, a trvá na rozhodnutí bývalého Nejvyššího soudu ve Vídni ze dne 28. listopadu 1911 Rv II 2/11, uveřejněném v Právniku 1912 str. 602, podle něhož při spoluvlastnictví jsou k zápůrčí žalobě podle § 523 obč. zák. oprávněni jen všichni společníci. Ale tam šlo o případ docela jiný; jeden spoluvlastník žaloval třetí osobu o vyklizení bytu, čímž si osoboval proti ostatním spoluvlastníkům právo nakládati s věcí samou, kdežto v souzeném případě jde o zásah proti integritě spoluvlastnického práva k ideálnímu podílu společné věci. I stačí žalovaného odkázati na důvody napadeného rozsudku, které jsou ve shodě s rozhodnutími čís. 2590, 4017, 4333 a 5432 sb. n. s.

Čís. 11061.

Třebaže i soud místa nehody (§ 9 aut. zák.) i obecný soud žalovaného ze škody provozem automobilů jsou v místě, kde jest několik okresních soudů (§ 103 j. n.), má žalobce právo volby, zda chce žalovati u soudu místa nehody či u obecného soudu žalovaného.

(Rozh. ze dne 5. října 1931, R I 614/31.)

Žalobce domáhal se na žalovaném, bydlícím v Břevnově, náhrady škody z úrazu automobilem na Václavském náměstí. Soud první stolice (okresní soud pro vnitřní Prahu) žalobu k námitce místní nepříslušnosti odmítl. **D ů v o d y:** Žalující strana opírá příslušnost odvolaného soudu pro žalobu, v níž se domáhá náhrady škody z poškození automobilem žalovaného, o § 9 zák. aut. Žalovaná strana vznesla včas námitku místní nepříslušnosti, odůvodňujíc ji tím, že žalovaný bydlí v Břevnově a že tedy vzhledem k ustanovení § 103 j. n., nelze uplatňo-

vati sudiště podle § 9 zák. aut. Nesporno jest mezi stranami, že se úraz, z něhož jest žalováno, stal v Praze II., Václavské náměstí, tedy v obvodu dovolaného soudu, a nesporno je dále, že žalovaný má bydliště v Břevnově. Soud považuje námitku nepřislušnosti za odůvodněnou. Podle § 9 aut. zák. může býti sice žalováno i u soudu, v jehož obvodu se úraz stal. Tento soud podle § 9 cit. zák. jest tedy soudem na výběr, nikoliv výlučným. Žalující strana by tedy, kdyby bylo lze použití § 102 j. n., pokud se týče § 9 aut. zák., mohla žalovati i u soudu dovolaného, avšak v souzeném případě nemůže tak učiniti proto, že bydliště žalovaného jest v Břevnově, v Praze, tedy v místě, kde jest několik okresních soudů (že Prahu jest nyní považovati za jedno místo, plyne ze zák. čís. 114/1920 sb. z. a n.). Pro takový případ však § 103 j. n. obmezuje právo volby žalobcovy ustanovením, že v takovém případě jest žalovati u soudu bydliště žalovaného. Ratio legis jest zřejmá: zásadně pro civilní žaloby jest příslušným soudem obecný (bydliště) podle § 65 j. n. Z této zásady připouští zákon různé výjimky, odůvodněné ohledy hlavně hospodářskými a procesními, takovou výjimkou jest ustanovení § 9 zák. aut., sledující hlavně účel usnadnění a zlevnění žalobního práva poškozeného, který by jinak musil žalovati u soudu obecného, tedy kdyby na příklad šlo o nehodu někde na Šumavě, pražským aneb jiným automobilistou způsobenou, v Praze pokud se týče v jiném místě jeho bydliště. Není však naprosto takového důvodu, jde-li o alternativu žalovati buď u okresního soudu civilního pro vnitřní Prahu nebo, jako v souzeném případě u okresního soudu pro Prahu západ, a proto není ani třeba výjimky z ustanovení § 65 j. n. R e k u r s n í s o u d zamítl námitku místní nepřislušnosti. D ů v o d y. S míněním prvního soudu nelze souhlasiti. Soud místa nehody podle § 9 zák. aut. jest ovšem soudem na výběr, poškozený může u tohoto soudu podati žalobu, ale může také žalovati škůdce u jeho obecného soudu. Kdyby v souzeném případě byla žalobci způsobena škoda automobilem na-příklad v Berouně, a žalobce nechtěl podati žalobu v místě nehody, nýbrž v Praze, kde žalovaný má své řádné bydliště, nemohl by ovšem vzhledem k ustanovení § 103 j. n. podati žalobu u kteréhokoli soudu pražského, nýbrž právě jen u onoho okresního soudu, v jehož obvodu má žalovaný bydliště. Ana se však nehoda stala v obvodu prvního soudu — jak jest nesporné — žalobce právem vznesl podle své vykonané volby žalobu o náhradu škody u soudu prvního, a je naprosto nerozhodné, že i soud obecný i soud místa nehody jsou v Praze, v místě, kde jest několik soudů okresních — neboť i tu zůstává poškozenému právo volby, zda chce žalovati u soudu místa nehody či u obecného soudu žalovaného. Zákon o ručení za škody z provozu automobilů jest zákonem speciálním, který za účelem usnadnění důkazu stanovil v § 9, že lze poškozenému domáhati se náhrady škody i u soudu, v jehož obvodu se nehoda stala — a nelze seznati, proč by ustanovení to neplatilo, když náhodou obě možná sudiště jsou v místě, kde je více soudů, jakž jest tomu v Praze. Ježto ustanovením § 9 aut. zák. dáno jest poškozenému právo volby ku podání žaloby i v místě nehody, je zjevno, že ustanovení § 103 j. n. není na závadu použití práva volby podle § 9

cit. zák., třebaže i soud místa nehody, i soud obecný jsou v místě, kde jest několik okresních soudů.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Stěžovatel uplatňuje jako důvod rekursu nesprávné právní posouzení, vytýkáje rekursnímu soudu, že nepřihlížel k ustanovení §§ 65 a 66 a § 105 j. n., které pro souzený spor prý úplně dostačují a nejsou nikterak změněny ani zrušeny ustanovením § 9 aut. zákona. Výtku tuto činí však stěžovatel rekursnímu soudu marně, poněvadž předpisu § 9 zákona automobilového jakožto zákona speciálního a pozdějšího, které dává poškozenému právo volby ku podání žaloby i u soudu, v jehož obvodu se škodná událost přihodila, nemůže býti na újmu ustanovení § 103 j. n. jakožto zákona všeobecného a staršího původu.

Čís. 11062.

Společenstvo podle zákona ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák.

Rolnické mlýnské a pekárenské družstvo, jehož členy mohou býti jen rolníci, nemůže se zabývatí prodejem mouky, chleba a pečiva vyrobeného z obilí členů.

Již do stanov družstva jest pojeti, jak má býti uveřejněna vyhláška o svolání valné hromady.

(Rozh. ze dne 5. října 1931, R I 652/31.)

R e j s t ř í k o v ý s o u d vrátil opověď družstva: »Rolnické, mlýnské a pekárenské družstvo pro B. a okolí« k opravě a k doplnění v těchto s m ě r e c h: 1. Podle vyjádření obchodní a živnostenské komory ze dne 27. ledna 1931, vyžádaného ve smyslu výnosu min. sprav. z 20. listopadu 1922, Věst. čís. 36 rozšířením působnosti v § 2 b) stanov též na prodej mouky, chleba a pečiva vyrobeného z obilí dodaného členy mění se povaha družstevního podniku, ježto prodej samozřejmě nemá býti omezen jen na členy družstva. Družstvo nabývá tím povahy sdružení podnikatelského a podpora hospodaření členů ve smyslu družstevního zákona ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák. děje se jen nepřímo, jen podílem na zisku a nikoliv bezprostřední účastí členů, jak zákon předpokládá. Účel takový by mohl býti předmětem podniku společenstva, jehož členy by byli živnostníci zabývající se mlynářstvím nebo pekařstvím, nikoli však společenstvo rolníků a zemědělců, o něž podle znění firmy a podle § 3 stanov jde. Jest tudíž tento další předmět podniku z nově usneseného doslovu § 2 b) stanov vypustiti. 2. V § 12 jest přesně uvéstí, jakým způsobem se má díti svolání valné hromady (§ 5 čís. 8 zák. čís. 73/1870). Způsob uvedený »veřejnou vyhláškou v místnosti družstva n e b řádně uveřejněnou« — bez bližšího označení novin a pod., — by mohl zavdati podnět k pochybnostem, zda valná hromada podle stanov